

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 | כללי

א. תיאור כללי של הבנק

בנק ישראל (להלן - "הבנק") הוא הבנק המרכזי של מדינת ישראל. הבנק נוסד בשנת 1954, מושבו בירושלים, והוא פועל בשני סניפים נוספים בתל אביב. הבנק פועל בהתאם לחוק בנק ישראל, התש"ע – 2010 (להלן: "החוק"), והוא עצמאי בבחירת פעולותיו ובהפעלת סמכויותיו לשם השגת מטרותיו ומילוי תפקידיו שנקבעו בחוק. לבנק ועדה מוניתרית ומועצה מנהלית ובראשו עומד נגיד.

מטרותיו של הבנק על פי החוק הן: לנהל את המדיניות המוניתרית; להחזיק את יתרות מטבע החוץ של המדינה ולנהלן; לתמוך בפעילות הסדירה של שוק מטבע החוץ בישראל; לשמש בנקאי של הממשלה; להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן; להנפיק מטבע; להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה; לקיים את הפיקוח וההסדרה של מערכת הבנקאות.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

1. **הבנק** – בנק ישראל.
2. **מדד** – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל או כל מדד רלוונטי אחר להצמדה.
3. **סכום מותאם** – סכום נומינלי היסטורי, שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי החשבון בישראל.
4. **סכום מדווח או עלות** – סכום המותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים שנוספו לאחר מועד המעבר ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
5. **עלות מותאמת** – העלות המותאמת של איגרות החוב היא ערכם הנקוב בתוספת הריבית שנצברה ויתרת הפרמיה או הניכיון שטרם הופחתה. הפרמיה או הניכיון מופחתים על פני התקופה שממועד רכישת איגרת החוב ועד למועד פדיונה בשיטת הריבית האפקטיבית.
6. **דיווח כספי נומינלי** – דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.
7. **שווי הון** – הסכום שבו ניתן להחליף נכס או לסלק התחייבות בעסקה בתום לב בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון, הפועלים באופן מושכל.

ביאור 2 | עיקרי המדיניות החשבונאית

עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי הם כדלקמן:

א. בסיס הדיווח והמדידה של הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) תוך התאמתם לפעילות המיוחדת של בנק מרכזי, כפי שמקובל גם בבנקים מרכזיים אחרים. הדוחות הכספיים מוצגים על פי מבנה המותאם לבנקים מרכזיים. הנושאים העיקריים, שהוצגו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים מרכזיים אחרים, הם:

- א. חשבונות שיערוך – כמפורט להלן בסעיף ט'.
- ב. דוח על תזרימי המזומנים – כמפורט להלן בסעיף י"ז.

2. בסיס המדידה

א. מאזן:

1. השקעות בניירות ערך סחירים מוצגות לפי שוויין ההוגן.
2. השקעות בעסקות המרה בין מטבעות שונים מוצגות לפי עלותן בתוספת יתרת פרמיה או ניכיון מופחתת, אם ישנה.
3. פריטים כספיים מוצגים במאזן בערכים נומינליים לתאריך המאזן.
4. פריטים לא-כספיים (רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים והשקעות המוצגות על פי העלות) מוצגים בסכומים מדווחים ואינם מייצגים בהכרח את שווי המימוש או את השווי הכלכלי העדכני.

ב. דוח רווח והפסד:

1. הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא-כספיים (כגון פחת, הוצאות והכנסות מראש), או מהפרשות הכלולות במאזן, נגזרות מהתנועה בין הסכום המדווח ביתרת הפתיחה לבין הסכום המדווח ביתרת הסגירה.
2. יתר רכיבי דוח הרווח וההפסד (כגון הכנסות הריבית והוצאות הריבית) מוצגים בערכים נומינליים.

ג. דוח על השינויים בגירעון בהון:

נתוני הון הבנק והקרן השמורה מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בסכומים מדווחים. (ראו ביאור 15).

ב. ניירות ערך סחירים

1. ניירות ערך סחירים במטבע חוץ

א. איגרות חוב

איגרות החוב מוצגות במאזן לפי שוויון ההוגן לתאריך המאזן. השווי ההוגן של איגרות חוב שיש להן מחיר מצוטט מתבסס על מחירי השוק בשוק פעיל. איגרות החוב שאין להן ציטוט משוערכות על פי נתונים המתקבלים ממקורות חיצוניים. ההפרש שבין העלות המקורית של איגרות החוב לבין עלותן המותאמת, לגבי כל נייר ערך, נזקף לדוח הרווח וההפסד. ההפרש שבין השווי ההוגן של איגרות החוב לבין עלותן המותאמת, וכן הפרשי ההצמדה למדד המתפרסם בחו"ל שנצברו על הקרן וטרם מומשו, לגבי כל איגרת חוב בנפרד, נזקפים לחשבונות השיערוך במאזן. הכנסות הריבית והפחתות הפרמיה או הניכיון וכן הפרשי הצמדה ממומשים מוצגים בסעיף "הכנסות ריבית מנכסים במטבע חוץ בחו"ל, נטו". רווחים או הפסדים ממימוש איגרות חוב נזקפים לדוח הרווח וההפסד ומוצגים בסעיף "הכנסות מניירות ערך וממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו". יתרת ההפסד הלא-ממומש בסוף השנה, המחושבת לגבי כל איגרת חוב בנפרד, נזקפת לדוח הרווח וההפסד ומוצגת בסעיף "הכנסות מניירות ערך וממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו".

ב. מניות

המניות מוצגות במאזן לפי שוויון ההוגן לתאריך המאזן. ההפרש שבין השווי ההוגן של המניות לבין עלותן, המחושב ברמת התיק, נזקף לחשבונות השיערוך במאזן. רווחים או הפסדים ממימוש מניות והכנסות מדיווידנד נזקפים לדוח הרווח וההפסד ומוצגים בסעיף "הכנסות מניירות ערך וממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו". יתרת ההפסד הלא-ממומש בסוף השנה, המחושבת על תיקי מניות עוקבי אינדקס בניהול חיצוני מחושבת ברמת התיק, נזקפת לדוח הרווח וההפסד ומוצגת בסעיף "הכנסות מניירות ערך וממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו".

2. ניירות ערך סחירים במטבע מקומי

איגרות חוב ממשלתיות סחירות במטבע מקומי מוצגות במאזן לפי שוויון ההוגן לתאריך המאזן. ההפרש שבין העלות המקורית של איגרות החוב לבין עלותן המותאמת - נזקף לדוח הרווח וההפסד. ההפרש שבין השווי ההוגן של איגרות החוב לבין עלותן המותאמת, וכן הפרשי הצמדה למדד שנצברו על הקרן וטרם מומשו, נזקפים לחשבונות השיערוך במאזן. הכנסות הריבית, הפחתות הפרמיה או הניכיון וההכנסות מהצמדה ממומשת מוצגות בסעיף "הכנסות ריבית מהממשלה". יתרת ההפסד הלא-ממומש בסוף השנה, המחושבת לגבי כל איגרת חוב בנפרד, נזקפת לדוח הרווח וההפסד ומוצגת בסעיף "הכנסות מניירות ערך וממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו".

ג. מכשירים פיננסיים

הבנק משתמש במכשירים פיננסיים בפעילותו בתחום המוניטרי ובתחום מטבע החוץ, בישראל ומחוץ לישראל.

1. מכשירים פיננסיים בפעילות מחוץ לישראל:

א. עסקות מכר חוזר (Reverse Repurchase Agreements – R. Repo) ועסקות רכש חוזר (Repurchase Agreements – Repo) –

עסקות מכר חוזר (R. Repo) מטופלות כחוב מובטח ומוצגות בסעיף "ניירות ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר". ניירות ערך שנרכשו במסגרת זו אינם מוצגים במאזן.

עסקות רכש חוזר (Repo) מורכבות ממכירת ניירות ערך בכפיפות להסכם בדבר רכישתם בעתיד ומטופלות כחוב מובטח, ולפיכך ניירות הערך שנמכרו במסגרת זו לא נגרעים מנכסי הבנק. ההתחייבות לרכישת ניירות הערך כלולה בסעיף "ניירות ערך שנמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר".

בדוח הרווח וההפסד מוצגות תוצאות העסקאות בסעיף "הכנסות ריבית מנכסים במטבע חוץ בחו"ל, נטו".

ב. עסקות המרה בין מטבעות חוץ – עסקות החלף (Currency Swaps), עסקאות עתידיות (Forwards) ועסקות המרה (Spots) – כלולות במאזן החל ממועד קשירתן לפי סכום ההפרש שבין קבלת מטבע חוץ למסירת מטבע חוץ בעתיד, בתוספת יתרת הפרמיה שלא הופחתה, אם קיימת, ומוצגות במאזן בסעיף "מכשירים פיננסיים נגזרים". בדוח הרווח וההפסד מוצגות תוצאות העסקאות בסעיף "הכנסות ריבית מנכסים במטבע חוץ בחו"ל, נטו".

כנגד חלק מהעסקאות האמורות הבנק משלם או מקבל ביטחונות, אשר מוצגים בסעיף "נכסים אחרים" במטבע חוץ בחו"ל או בסעיף "התחייבויות אחרות" במטבע חוץ לחו"ל. הריבית המתקבלת או משולמת בגין ביטחונות אלו מוצגת בסעיף "הכנסות ריבית מנכסים במטבע חוץ בחו"ל, נטו" – מפיקדונות לזמן קצר.

ג. עסקאות עתידיות (Futures) – שוויים ההוגן של החוזים העתידיים לתאריך המאזן מוצג בביאור 16 – "התקשרויות, מכשירים פיננסיים והתחייבויות תלויות". בדוח הרווח וההפסד נרשם השינוי בשער החוזים בסעיף "הכנסות מניירות ערך וממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו". ביטחונות המופקדים כנגד העסקאות מוצגים בסעיף "חשבונות עובר ושב".

2. מכשירים פיננסיים בפעילות בישראל:

עסקות המרה שקל/דולר (Spots ו- Forwards) – קבלת דולרים בעתיד בניכוי מסירת שקלים בעתיד בתוספת יתרת הפרמיה או הניכיון שלא הופחתה, אם קיימת. העסקאות מוצגות במאזן נטו בסעיף "נכסים אחרים" או "התחייבויות אחרות" במטבע מקומי. בדוח הרווח וההפסד מוצגות תוצאות העסקאות בסעיף "הכנסות ריבית מנכסים במטבע חוץ בחו"ל, נטו".

ד. מוסדות כספיים בין-לאומיים

1. **קרן המטבע הבין-לאומית (International Monetary Fund - IMF)** – היתרות בקרן המטבע הבין-לאומית (להלן – הקרן) מנוהלות במטבע SDR ומוצגות בשקלים חדשים לפי השערים היציגים שפרסם בנק ישראל לתאריך המאזן. הכנסות הריבית בגין מוצגות בדוח הרווח וההפסד בסעיף "הכנסות ריבית מנכסים במטבע חוץ בחו"ל, נטו". ההתחייבות לקרן בגין זכויות משיכה מיוחדות שהוקצו מוצגת בסעיף "קרן המטבע הבין-לאומית ואחרות". הוצאות הריבית בגין מוצגות בדוח הרווח וההפסד בסעיף "הוצאות ריבית אחרות".
2. **הבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים (Bank for International Settlements – BIS)** – ההשתתפות של בנק ישראל בבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים מוצגת בסעיף "נכסים אחרים" במטבע מקומי לפי העלות במטבע ההשתתפות, מתורגמת לשער החליפין במועד העסקה, בהתאמות הנדרשות לדיווח בערכים מדווחים.

ה. רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים

1. פריטי הרכוש הקבוע והנכסים הבלתי מוחשיים מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות בניכוי הפחת שנצבר והפסדים מירידת ערך.
2. שיפורים ושכלולים נזקפים לעלות הנכסים ומופחתים לאורך כל תקופת חייהם השימושיים, ואילו הוצאות אחזקה ותיקונים נזקפות לדוח הרווח וההפסד עם התהוותן.
3. הפחת מחושב לפי שיטת הקו הישר, על בסיס משך השימוש המשוער בנכסים:
 - מבנים – 50 עד 67 שנים;
 - כלי רכב – 6.5 שנים;
 - מחשבים – 4 שנים;
 - ציוד וריהוט – 10 שנים;
 - תוכנות – 4 שנים.

ו. שטרי כסף ומעות במחזור

שטרי כסף ומעות במחזור שהבנק הנפיק מבטאים את התחייבותו כלפי המחזיקים בהם. ההתחייבות מוצגת במאזן הבנק לפי הערך הנקוב.

ז. מק"ם

יתרת המק"ם (מילווה קצר המועד) המוצגת במאזן הבנק מבטאת את מחיר הפדיון של המילווה שבידי הציבור, בניכוי יתרת הניכיון שטרם הופחתה. מק"ם שנמכר מהממשלה לבנק ישראל אך טרם נמכר לציבור אינו כלול ביתרת המק"ם. המק"ם מונפק לתקופה של עד שנה. סכום הניכיון הוא ההפרש בין מחיר הפדיון של המילווה לבין התמורה ממכירתו לציבור. הניכיון מופחת על פני התקופה שממועד הנפקת המק"ם ועד למועד פדיונו. הוצאות הפחתת הניכיון בגין יתרת המילווה שבידי הציבור מוצגות בדוח הרווח וההפסד בסעיף "הוצאות ריבית לתאגידים בנקאיים ולציבור".

ח. התחייבויות בגין זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות הקשורות ליחסי עובד-מעביד ישנן עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים ולגמלאים (למעט התחייבויות לזמן קצר) נמדדות לפי שיטת "יחידת זכאות חזויה" ומחושבת על ידי אקטואר מומחה בשיטת הערכה של ההטבות הנצברות ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון של העתודות מבוסס על עקום הריבית של איגרות חוב ממשלתיות בישראל. שיעור עליית השכר בעתיד מוערך על ידי ההנהלה על בסיס ניסיון העבר ושיעורי תמורתה ולוחות דמוגרפיים אחרים, שמפרסמת רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר לקרנות הפנסיה. עלות השירות ועלות הריבית בגין ההתחייבות מיוחסות להוצאות בגין הטבות לעובדים ולגמלאים. שינויים בערך של ההתחייבות הנובעים מן הפער בין הניסיון בפועל לזה המשוער, או משינוי בהנחה אקטוארית, הם רווחים או הפסדים אקטואריים לא ממומשים, ואשר נזקפים לחשבונות השיערוך כ"רווחים או הפסדים אקטואריים בגין הטבות לעובדים וגמלאים". זאת למעט מקרה של הטבות שצפוי כי תנוצלנה במהלך תקופת ההעסקה; השינויים האקטואריים בגין נזקפים לדוח הרווח וההפסד. התחייבויות בגין זכויות עובדים מוצגות בסעיף "התחייבויות אחרות" במטבע מקומי.

ט. חשבונות שיערוך

להלן סוגי חשבונות שיערוך:

1. חשבונות שיערוך הכוללים רווחים לא-ממומשים מהפרשי שער על היתרות הנקובות במטבע חוץ, רווחים לא-ממומשים בגין הצמדה למדד ושיערוך של ניירות ערך סחירים במטבע חוץ ובמטבע מקומי לשוויים ההוגן.
חשבונות שיערוך אלה מנוהלים בנפרד לכל פריט (מטבע, נייר ערך) ומועברים לדוח הרווח וההפסד בעת מימוש אותו פריט או חלק ממנו. אין קיזוז בין סוגי פריטים שונים.
חשבונות השיערוך בגין תיקים עוקבי אינדקס בניהול חיצוני מנוהלים ברמת התיק.
יתרת ההפסד בחשבונות השיערוך לגבי כל פריט (מטבע, נייר ערך), הנובעת מהפרשי מחירים בניירות ערך סחירים במטבע חוץ ובמטבע מקומי, מהפרשי שערים ביתרות הנקובות במטבע חוץ ומהפרשי הצמדה למדד, מועברת בסוף השנה לדוח הרווח וההפסד. (ראו גם סעיף י' להלן).
2. חשבון שיערוך הכולל רווחים או הפסדים אקטואריים בגין הטבות לעובדים לאחר סיום ההעסקה ולגמלאים. אם נצברו הפסדים אקטואריים לסוף השנה, יתרת החשבון תהיה שלילית.

י. הכרה בהכנסה

הכנסות והוצאות נזקפות לרווח וההפסד על בסיס צבירה.
רווחים או הפסדים ממומשים הנובעים מיתרות הנקובות במטבע חוץ ומניירות ערך במטבע מקומי ובמטבע חוץ מועברים לדוח הרווח וההפסד. רווחים או הפסדים אלו מחושבים על בסיס העלות הממוצעת של היתרות באותו הנכס.
רווחים לא-ממומשים אינם מועברים לדוח הרווח וההפסד, אלא נזקפים במאזן לסעיף "חשבונות שיערוך".
הפסדים לא-ממומשים מועברים לדוח הרווח וההפסד, לאחר קיזוז רווחים שלא מומשו באותו הנכס. הפסדים אלו נובעים מהפער בין העלות הממוצעת של נכס לבין השווי ההוגן שלו.
הפסדים לא-ממומשים מניירות ערך סחירים במטבע חוץ, מניירות ערך סחירים במטבע מקומי או ממטבע חוץ מסוים לא מקוזזים כנגד רווח לא ממומש מניירות ערך או ממטבעות חוץ אחרים.
הפסדים שהוכרו בדוח הרווח וההפסד לא יקוזזו כנגד רווחים לא-ממומשים שייצברו בעתיד.

יא. מטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים חדשים ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. הנכסים וההתחייבויות הנקובים במטבע חוץ, או צמודים למטבע חוץ, מוצגים בשקלים חדשים לפי שערי החליפין היציגים שפרסם בנק ישראל לתאריך המאזן. ההכנסות וההוצאות במטבע חוץ כלולות בדוח הרווח וההפסד לפי שערי החליפין היציגים ששררו ביום הערך של ביצוע כל פעולה. הפרשי שער מהתאמת הנכסים וההתחייבויות עקב שינויים בשערי החליפין כוללים הפרשי שערים ממומשים ולא-ממומשים. רווחים או הפסדים מהפרשי שער ממומשים נזקפים לדוח הרווח וההפסד. הפרשי שערים לא-ממומשים נזקפים לחשבונות השיערוך במאזן לגבי כל מטבע חוץ בנפרד. יתרת הפסד בחשבונות השיערוך לסוף השנה מועברת לדוח הרווח וההפסד, ולא תקוזז בעתיד מהרווחים הלא-ממומשים. הפסדים לא-ממומשים במטבע אחד אינם מקוזזים כנגד רווחים לא-ממומשים במטבע אחר. להלן נתונים על שערי החליפין של השקל מול מספר מטבעות עיקריים:

שיעור השינוי		ליום 31 בדצמבר			
2017	2018	2016	2017	2018	
אחוזים		שקלים חדשים			
(9.8)	8.1	3.8450	3.4670	3.7480	דולר ארצות הברית
2.7	3.3	4.0438	4.1526	4.2916	אירו
(0.9)	2.4	4.7252	4.6819	4.7934	לירה שטרלינג
(4.5)	6.2	5.1689	4.9374	5.2446	זכויות משיכה מיוחדות (SDR) ¹

¹שער ה-SDR מפורסם על ידי קרן המטבע הבין-לאומית ונקבע לפי סל משוקלל של חמישה מטבעות – דולר ארצות הברית, אירו, יין יפני, לירה שטרלינג ויואן סיני.

יב. הצמדה

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד מוצגים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה. להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן בישראל (על בסיס ממוצע 2016):

שיעור השינוי		ליום 31 בדצמבר			
2017	2018	2016	2017	2018	
אחוזים		נקודות			
0.3	1.2	100.0	100.3	101.5	לחודש נובמבר
0.4	0.8	100.0	100.4	101.2	לחודש דצמבר

יג. שיעורי ריבית

חלק מהריביות הנגבות או משולמות על ידי בנק ישראל, מבוססות על ריבית בנק ישראל או על הריבית הבסיסית (prime).
להלן נתונים על שיעורי הריביות:

ליום 31 בדצמבר			
2016	2017	2018	
אחוזים			
0.10	0.10	0.25	ריבית בנק ישראל
1.60	1.60	1.75	ריבית בסיסית (Prime)

יד. ירידת ערך נכסים

הבנק מיישם את תקן חשבונאות מס' 15 (מתקן) בדבר ירידת ערך של נכסים (להלן – התקן). התקן קובע נהלים שעל הבנק ליישם כדי להבטיח שנכסיו במאזן (אשר עליהם חל התקן) לא יוצגו בסכום העולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, שהוא הגבוה מבין השווי ההוגן בניכוי עלויות המכירה לבין שווי השימוש (הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנכס מהשימוש בנכס וממימושו).

התקן חל על כל הנכסים במאזן, למעט נכסים כספיים. כן קובע התקן את כללי ההצגה והגילוי לגבי נכסים שערכם ירד. כאשר ערכו של נכס במאזן עולה על הסכום בר-ההשבה שלו, הבנק מכיר בהפסד מירידת הערך בגובה הפער שבין ערכו של הנכס בספרים לסכום בר-ההשבה שלו. הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד שבו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך.

טו. השימוש באומדנים

בעת עריכת הדוחות הכספיים נדרשת הנהלת הבנק להסתייע באומדנים, הערכות והפעלת שיקול דעת לגבי עסקאות או נושאים שהשפעתם הסופית על הדוחות הכספיים אינה ניתנת לקביעה מדויקת. אף שהאומדנים או ההערכות מתבססים על מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, ההשפעה הסופית של עסקאות או נושאים כאמור עלולה להיות שונה מזו של האומדנים או של ההערכות לגביהם.

טז. קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מוצגים במאזן בסכום נטו רק כאשר יש לבנק זכות חוקית לקיזוז, הניתנת לאכיפה, וכן כאשר יש כוונה לפרוע את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולפרוע את ההתחייבות בו-זמנית.

יז. דוח על תזרימי מזומנים

דוחות כספיים אלה אינם כוללים דוח על תזרימי מזומנים, מאחר שאינם מוסיפים מידע משמעותי מעבר למופיע בדוחות הכספיים; זאת גם בהתאם למקובל בחלק מהבנקים המרכזיים בעולם.

יח. מיסים

על פי חוק בנק ישראל התש"ע-2010 לעניין תשלום מיסים, אגרות ותשלומי חובה אחרים דין הבנק כדין המדינה. אשר למיסוי השקעותיו של הבנק בעולם – הבנק פטור ממס בגין ניירות ערך זרים על מרבית השקעותיו.

ביאור 3 | קרן המטבע הבין-לאומית

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	2017	2018	
מיליוני SDR		מיליוני שקלים חדשים		
1,921	1,921	9,484	10,076	המכסה בקרן המטבע הבין-לאומית בניכוי ההתחייבות בגין המכסה
(1,764)	(1,649)	(8,708)	(8,648)	
157	272	776	1,428	Reserve Tranche
38	29	186	151	NAB הלוואות
875	953	4,322	4,996	זכויות משיכה מיוחדות (SDRs)
1,070	1,254	5,284	6,575	סך כל היתרה בקרן המטבע הבין-לאומית ¹

¹היתרות נשאות ריבית בהתאם לתנאי הקרן.

א. השתתפות מדינת ישראל בקרן המטבע הבין-לאומית

לכל מדינה החברה בקרן המטבע הבין-לאומית יש מכסה (Quota) להשתתפות בהון הקרן, הנקובה במטבע SDR. חלק מהמכסה, המשולם במזומן (Reserve Tranche), מועבר לקרן במטבע חוץ וניתן למשיכה על ידי המדינה, וחלקה האחר מופקד בבנק המרכזי של המדינה בפיקדונות ובשטרות צמודים ל-SDR.

מדינת ישראל משולבת בתוכנית העסקאות הפיננסיות של הקרן (Financial Transaction Plan). במסגרת התוכנית נקבע מנגנון שבאמצעותו מדינה החברה בקרן יכולה להחליף עמה SDR או מטבע זר תמורת המטבע המקומי שלה, ומדינה אחרת מתבקשת לבצע החלפה נגדית. ביצוע פעולות במסגרת תוכנית זו משנה את הרכב המכסה בין חלקה המשולם במזומן (Reserve Tranche) לבין חלקה האחר, הכולל פיקדונות ושטרות המופקדים בבנק המרכזי (התחייבות בגין המכסה).

ב. הלוואות NAB

מדינת ישראל משולבת בהסדר של הקרן בשם NAB (New Arrangements to Borrow). על פי ההסדר מדינות, וביניהן ישראל, מעמידות לקרן קו אשראי, ובמסגרתו ניתנות הלוואות שמועד פירעון הוא כעבור עשר שנים. בהתאם להסדר יש אפשרות שההלוואות יוחזרו למדינות, על פי בקשתן, במועד מוקדם יותר – במקרה שהן תזדקקנה לכספים אלו.

תקרת קו האשראי שהבנק מעמיד לשימוש הקרן עומדת על 340 מיליוני SDR (1,783 מיליוני שקלים חדשים).

ג. זכויות משיכה מיוחדות (SDRs)

היתרה כוללת זכויות משיכה מיוחדות שקרן המטבע הבין-לאומית הקצתה למדינת ישראל. כנגד הקצאות אלו יש לבנק ישראל התחייבות כלפי הקרן, ללא מועד פירעון, וזו מוצגת בסעיף "קרן המטבע הבין-לאומית ואחרות".

המדינה אינה חייבת להחזיק את כל זכויות המשיכה המיוחדות שהוקצו לה. ישראל משולבת בתוכנית נוספת של קרן המטבע, "הסכם התנדבותי לרכישה ומכירה של זכויות משיכה מיוחדות" (Voluntary arrangement for the purchase and sale of SDRs). במסגרת תוכנית זו מדינת ישראל מתבקשת למכור או לקנות SDRs ממדינות החברות בקרן, על פי הנחיות הקרן. פעולות אלו נרשמות ביתרת "זכויות משיכה מיוחדות (SDRs)". הקרן הקצתה למדינת ישראל זכויות משיכה מיוחדות בסך של כ-884 מיליון SDR. על פי "ההסכם ההתנדבותי לרכישה ומכירה של זכויות משיכה מיוחדות" החזקות ה-SDR של ישראל יהיו בטווח שבין 50 אחוזים מסך ה-SDR שהקרן הקצתה לישראל, לבין מקסימום של 145 אחוזים מההקצאה. הקרן התחייבה להתיעץ עם הבנק לפני כל בקשה לקנייה או מכירה של SDR במסגרת התוכנית.

ביאור 4 | אשראי לממשלה

הסעיף כולל אשראי שניתן לממשלת ישראל לצורך השקעה משותפת עם ממשלת ארצות הברית בקרנות דו-לאומיות למחקר, לפיתוח תעשייתי ולמדע. כספי הקרנות הופקדו על ידי הקרנות כפיקדונות בבנק ישראל ומוצגים במאזן במסגרת ההתחייבויות האחרות במטבע חוץ בסעיף "קרן המטבע הבין-לאומית ואחרות". האשראי ופיקדונות הקרן נושאים ריבית קבועה בשיעור של 4% עד 4.125% צמודה למדד, או ריבית על בסיס הליבור.

ביאור 5 | ניירות ערך סחירים

הסעיף כולל איגרות חוב ממשלתיות סחירות במטבע מקומי, הצמודות למדד המחירים לצרכן הידוע בתאריך המאזן וכן איגרות חוב ממשלתיות סחירות לא-צמודות. איגרות החוב מוצגות לפי שוויין ההוגן.

ביאור 6 | רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים

סך הכול	ציוד וריהוט, מחשבים, תוכנות וכלי רכב	קרקע ומבנים ¹	
מיליוני שקלים חדשים			
עלות:			
823	444	379	יתרה ליום 1 בינואר 2018
255	172	83	תוספות
(3)	(3)	-	גריעות
1,075	613	462	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
פחת שנצבר:			
361	282	79	יתרה ליום 1 בינואר 2018
45	36	9	תוספות
(1)	(1)	-	גריעות
405	317	88	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
670	296	374	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018
462	162	300	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017

¹עלותה של הקרקע בקריה בירושלים והעלות המופחתת של המבנים שעליה ליום 31 בדצמבר 2018 מסתכמות לסך של כ- 340 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2017 כ- 265 מיליוני שקלים חדשים). נכון לתאריך הדוח, הבנק איננו רשום כחוכר במגרשי הבנק. החכירה פקעה ביום 30 ביוני 2016. החל ממועד זה הבנק פועל מול רשות מקרקעי ישראל לצורך חידוש החכירה. בהתאם לכך הבנק עשוי להידרש לשלם דמי חכירה בעת חידושה.

ביאור 7 | נכסים אחרים

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
282	282	השקעה במניות ה-BIS
73	67	הלוואות לעובדים
26	22	חייבים שונים
381	371	סך כל הנכסים האחרים

ביאור 8 | שטרי כסף ומעות במחזור

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 בדצמבר 2018		
שקלים חדשים	הכמות	שקלים חדשים	הכמות	
מיליונים		מיליונים		
971	48.53	953	47.66	עשרים שקלים חדשים
3,363	67.26	3,127	62.54	חמישים שקלים חדשים
17,337	173.37	16,176	161.76	מאה שקלים חדשים
58,185	290.92	63,176	315.88	מאתיים שקלים חדשים
2,339		2,429		מעות במחזור
2		2		אחר ¹
5		6		שטרות ומעות זיכרון
82,202		85,869		סך כל שטרי הכסף והמעות במחזור

¹פריטי מטבע מיוחדים הנמצאים במחזור.

ביאור 9 | פיקדונות הממשלה

פיקדונות הממשלה מורכבים מיתרות במטבע מקומי ויתרות במטבע חוץ. יתרות הממשלה בבנק ישראל ניתנות לקיזוז ביניהן, למעט מספר יתרות חריגות.

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
7,174	10,235	פיקדונות במטבע חוץ ¹
366	33	פיקדונות שוטפים
		פיקדון אחר
7,540	10,268	סך כל הפיקדונות במטבע חוץ
19,394	16,023	פיקדונות במטבע מקומי² - שוטפים
26,934	26,291	סך כל פיקדונות הממשלה

¹פיקדונות הממשלה במטבע חוץ

הפיקדונות השוטפים משמשים למימון הפעילות התקציבית. על חלק מפיקדונות הממשלה במטבע חוץ משולמת ריבית, בגובה שיעור הריבית על שטרי אוצר אמריקאיים שמועד פדיונם הממוצע הוא כעבור 6 חודשים. שיעור הריבית הממוצע עמד בשנת 2018 על 2.12% (בשנת 2017 - 1.02%).

²פיקדונות הממשלה במטבע מקומי

הפיקדונות השוטפים והיתרות המשמשות להשאלת איגרות חוב מיועדים למימון הפעילות התקציבית. על הפיקדונות השוטפים במטבע מקומי נגבתה מהממשלה (ביתרת חובה) או שולמה לממשלה (ביתרת זכות) עד ה- 31 במרץ 2017 ריבית המבוססת על הריבית הבסיסית (prime). החל מ-1 באפריל 2017 נגבת מהממשלה (ביתרת חובה) או משולמת לממשלה (ביתרת זכות) ריבית בשיעור שבין ריבית בנק ישראל בתוספת 1.5% ועד ריבית בנק ישראל על יתרות אלו לפי מדרגות סכומים. השיעור הממוצע של הריבית הבסיסית עמד בסוף שנת 2018 על 1.75% (בשנת 2017 - 1.6%).

על יתרות הממשלה המשמשות להשאלת איגרות חוב ועל יתרות ממשלה נוספות משולמת ריבית שונה.

ביאור 10 | פיקדונות התאגידים הבנקאיים

פיקדונות התאגידים הבנקאיים מורכבים מיתרות במטבע מקומי ויתרות במטבע חוץ.

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
724	672	פיקדונות במטבע חוץ ¹ - פמ"ח
		פיקדונות במטבע מקומי ²
194,003	188,010	פיקדונות לזמן קצוב
40,475	41,734	פיקדונות עובר ושב
234,478	229,744	סך כל הפיקדונות במטבע מקומי
235,202	230,416	סך כל פיקדונות התאגידים הבנקאיים

פיקדונות במטבע חוץ¹

פיקדונות עובר ושב של התאגידים הבנקאיים במטבע חוץ (פמ"ח) משמשים עבורם נכס נזיל כנגד פיקדונות של תושבי חוץ במטבע חוץ ובהתאם לחובת הנזילות החלה עליהם.

פיקדונות במטבע מקומי²

א. בנק ישראל מקבל מהתאגידים הבנקאיים פיקדונות לזמן קצוב בשקלים. הפיקדונות מתקבלים במכרז לתקופות של יום, שבוע וחודש. פיקדונות אלו אינם משמשים נכס נזיל כנגד חובת הנזילות של התאגידים הבנקאיים. נוסף על כך מתקבלים פיקדונות במסגרת חלון הפיקדונות שעומד לרשות התאגידים הבנקאיים, בריבית של 0.1% מתחת לריבית בנק ישראל. שיעור הריבית הממוצע על הפיקדונות לזמן קצוב במכרז ליום 31 בדצמבר 2018 עמד על 0.25% (ליום 31 בדצמבר 2017 - 0.10%). שיעור הריבית הממוצע על הפיקדונות לזמן קצוב במכרז עמד בשנת 2018 על 0.12% (בשנת 2017 - 0.1%). שיעור הריבית על הפיקדונות בחלון הפיקדונות ליום 31 בדצמבר 2018 עמד על 0% (ליום 31 בדצמבר 2018 - 0%). שיעור הריבית הממוצע על הפיקדונות בחלון הפיקדונות עמד בשנת 2018 על 0% (בשנת 2017 - 0%).

ב. פיקדונות עובר ושב של התאגידים הבנקאיים במטבע מקומי משמשים נכס נזיל כנגד פיקדונות במטבע ישראלי ופיקדונות של תושבי ישראל במט"ח.

ביאור 11 | קרן המטבע הבין-לאומית ואחרות

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
4,367	4,641	זכויות משיכה מיוחדות שהוקצו ¹
116	126	אחרות ²
4,483	4,767	סך כל קרן המטבע הבין-לאומית ואחרות

¹ "זכויות משיכה מיוחדות" (SDRs – Special Drawing Rights) הן כספים שמדינות החברות בקרן המטבע הבין-לאומית התחייבו לרכוש מהקרן. להתחייבות זו לא נקבע מועד פירעון, והיא נושאת ריבית בהתאם לתנאי הקרן. קרן המטבע מקצה למדינות החברות בה זכויות משיכה מיוחדות באופן יחסי לגודל מכסתן - (ראו ביאור 3).

למדינת ישראל הוקצו עד ליום 31 בדצמבר 2018 כ-884 מיליוני SDR.

² הסעיף כולל בעיקר התחייבויות לקרנות דו-לאומיות.

ביאור 12 | מק"ם

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
92,000	108,000	ערך הפדיון של המק"ם שנמכר לציבור
(126)	(227)	בניכוי הניכיון בעת המכירה לציבור
91,874	107,773	התמורה ממכירת המק"ם לציבור
71	95	בתוספת הפחתת הפרש הניכיון המתייחס לתקופה שעד לתאריך המאזן
91,945	107,868	סך כל יתרת המק"ם

חוק מילווה קצר מועד התשמ"ד – 1984 מסמיך את הממשלה להנפיק איגרות חוב שיימכרו לבנק ישראל בלבד. הבנק ימכור אותן לציבור ויקנה אותן ממנו לצורך מילוי תפקידיו. הממשלה חייבת להפקיד בבנק ישראל את מלוא התמורה מאיגרות החוב, ואינה רשאית להשתמש בתמורה זו אלא לשם פירעון המילווה לפי החוק האמור, או לתשלום התשואה עליו. רכישת איגרות החוב מהממשלה על ידי בנק ישראל והפקדת התמורה בגין רכישה זו בבנק ישראל אינן משתקפות במאזן הבנק.

יתרת המק"ם המוצגת במאזן הבנק משקפת את מחיר הפדיון של המילווה שבידי הציבור, בניכוי יתרת הניכיון שטרם הופחתה.

ביאור 13 | התחייבויות אחרות

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
6,334	5,900	התחייבויות בגין הטבות לעובדים וגמלאים
77	71	התחייבויות לזכויות עובדים ואחרות
738	705	זכאים שונים ¹
7,149	6,676	סך כל ההתחייבויות האחרות

¹היתרה עיקרה חשבונות של גופים סטטוטוריים המנוהלים בבנק ישראל.

א. התחייבות בגין הטבות לעובדים וגמלאים

ההתחייבות כוללת בעיקר התחייבויות אקטואריות בגין הטבות לעובדים וגמלאים לאחר תום תקופת העסקתם. הטבות אלה כוללות תשלומי קצבאות עתידיות לעובדי הבנק שהחלו בעבודתם לפני ספטמבר 2002, מענקי פרישה וכן הטבות אחרות לאחר העסקה, והכול על פי הסכם הגמלאות לעובדי הבנק, גמלאיו ושאריהם.

לעובדי הבנק שהחלו בעבודתם לאחר ספטמבר 2002 התחייבות הבנק לתשלום פנסיה ופיצויים מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות מוכרות לפנסיה ופיצויים. הסכומים שהופקדו כאמור אינם בשליטתו ובניהולו של הבנק, ולפיכך לא ניתן להם ולהתחייבויות שבגינם הם הופקדו ביטוי במאזן.

החישוב האקטוארי נערך בשיטת "יחידת זכאות חזויה", שכללה הערכה של ההטבות הנצברות בהתחשב בפרמטרים שונים כגון: שיעורי הפרישה המוקדמת, שיעורי הפנסיה לשארים ויתומים, רמות הוותק והדרגות של העובדים ושיעור עליית השכר בעתיד לפי הערכת ההנהלה ועל בסיס ניסיון העבר.

החישוב האמור מבוסס על שיעורי התמורה ולוחות דמוגרפיים אחרים, שפרסמה רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר לקרנות הפנסיה בחוזר פנסיה 2017-3-6 בדבר הכנת תחשיבים אקטואריים. החישוב נעשה בהנחת עליית שכר ריאלית שנתית לעובדים ליום 31 בדצמבר 2018 בהתאם לוותק העובד ובשיעור של בין 1.89% ל- 4.81% (שיעור זהה ליום 31 בדצמבר 2017). שיעורי ההיוון של ההתחייבות מבוססים על עקום הריבית של איגרות חוב ממשלתיות בישראל ונעים בין 2.16% ל- 2.95%. השינוי בהתחייבות מורכב בין היתר מקיטון בסכום של כ-372 מיליוני שקלים חדשים שנזקף לחשבונות השיערוך – "רווחים או הפסדים אקטואריים בגין הטבות לעובדים וגמלאים" (ביאור 14), ומגידול בסכום של כ-244 מיליוני שקלים חדשים שנזקף ל"הוצאות הנהלה וכלליות" – שכר וזכויות עובדים, וגמלאות פנסיה והטבות לעובדים וגמלאים (ביאור 24).

בחודש דצמבר 2018 הגיעו הבנק ומשרד האוצר להסכמה על הסכם שכר. כניסת ההסכם לתוקף דורשת הסכמה של עובדי הבנק אשר הושגה בחודש פברואר 2019. השפעת ההסכם אשר נכללה במסגרת ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים ולגמלאים ליום 31 בדצמבר, 2018 אינה מהותית.

ב. התחייבויות לזכויות עובדים ואחרות

הסעיף כולל התחייבויות בגין שכר ואחרות אשר מרביתן צפויות להיות מסולקות במהלך שנת 2019.

ביאור 14 | חשבונות שיערוך

חשבונות השיערוך כוללים רווחים לא-ממומשים מהפרשי שערים על יתרות הנקובות במטבע חוץ, שיערוך של ניירות ערך סחירים לשווי הוגן וכן רווחים או הפסדים אקטואריים בגין הטבות לעובדים וגמלאים (ראו ביאורים 2.ב', 2.ט', 2.י"א).

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
3,150	27,376	יתרות הנקובות במטבע חוץ
11,853	6,822	ניירות ערך סחירים במטבע חוץ
807	426	ניירות ערך סחירים במטבע מקומי
(2,316)	(1,944)	רווחים או הפסדים אקטואריים בגין הטבות לעובדים וגמלאים
13,494	32,680	סך כל חשבונות השיערוך

ביאור 15 | הון הבנק וקרן שמורה

נתוני הון הבנק והקרן השמורה בערכים נומינליים היסטוריים לימים 31 בדצמבר 2018 ו-2017: הון הבנק – 60 מיליוני שקלים חדשים; הקרן השמורה – 260 מיליוני שקלים חדשים. הקרן השמורה שימשה בעבר להגדלת הון הבנק בהתאם לסעיף 6 לחוק בנק ישראל התשי"ד-1954. סעיף 76 לחוק בנק ישראל התש"ע-2010 קובע כי בתום שלושה חודשים מתום כל שנה יעביר הבנק בפועל לממשלה רווחים בהתאם להוראות אלה:

1. אם ההון יעמוד על שיעור של 2.5 אחוזים או יותר מסך הנכסים, יועבר לממשלה סכום השווה לרווח הנקי, בניכוי יתרת העודפים, אם היא שלילית.
2. אם ההון יעמוד על שיעור העולה על אחוז אחד מסך הנכסים, אך פחות מ-2.5 אחוזים מסך הנכסים, יועבר לממשלה סכום השווה ל-50 אחוזים מהרווח הנקי, בניכוי יתרת העודפים, אם היא שלילית.
3. אם ההון יעמוד על שיעור של אחוז אחד או פחות מסך הנכסים, לא יועברו רווחים. הבנק רשאי לרשום קרנות הון הנובעות מכללים חשבונאיים, ובלבד שיתרת הרווח הנקי שלא הועברה לממשלה כאמור לעיל תצטרף ליתרת העודפים, ולא תוכר כפריט הוני אחר, אלא אם כן הוסכם אחרת בין הנגיד לבין שר האוצר. בהתאם להוראות אלה, נכון ליום 31 בדצמבר 2018, לא נוצרה חבות להעברת כספים לממשלה.

ביאור 16 | התקשרויות, מכשירים פיננסיים והתחייבויות תלויות

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
א. התקשרויות (חוץ מאזניות)		
5	4	אשראי תעודות
ב. מכשירים פיננסיים		
עסקות המרה בין מטבעות חוץ		
(1,703)	1,139	שווי הונג
104,879	126,875	קבלת מטבע חוץ בעתיד
106,241	125,071	מסירת מטבע חוץ בעתיד
עסקאות עתידיות (Futures) על מדדי מניות - שווי הונג :		
30	(21)	התחייבות לרכוש
(70)	-	התחייבות למכור
עסקאות עתידיות (Futures) על ריבית - שווי הונג:		
(19)	-	התחייבות לרכוש
30	(8)	התחייבות למכור
עסקאות עתידיות (Futures) על איגרות חוב - שווי הונג :		
23	555	התחייבות לרכוש
10	(33)	התחייבות למכור

ג. התחייבויות תלויות

1. בעת ההשקעה ב-BIS, בנק ישראל נדרש לקבל על עצמו התחייבות נוספת כלפי המוסד מעבר לסכומי ההשקעות בפועל לתשלום על פי דרישה, (Capital Callable), שאותן יוכל המוסד לממש רק בעת הצורך - אפשרות שסבירות התממשותה נמוכה. יתרת ההתחייבות האמורה ליום 31 בדצמבר 2018 עומדת על 63 מיליוני שקלים חדשים. (ליום 31 בדצמבר 2017 - 59 מיליוני שקלים חדשים).

2. כנגד בנק ישראל תלויות מספר תביעות. בגין תביעות אלו לא נכללה כל הפרשה בספרי הבנק, משום שעל פי הערכת הבנק, המתבססת על חוות הדעת של המחלקה המשפטית שלו, הסיכויים כי התביעות תתקבלנה קלושים, או שהסכומים אינם מהותיים.

ביאור 17 | הכנסות ריבית מנכסים במטבע חוץ בחו"ל, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
(241)	(298)	מחשבוניות עובר ושב
(37)	(14)	מפיקדונות לזמן קצר
2,727	4,136	מניירות ערך סחירים
(8)	4	מניירות ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,204	1,741	ממכשירים פיננסיים נגזרים
23	50	מקרן המטבע הבין-לאומית
3,668	5,619	סך הכול

ביאור 18 | הכנסות ריבית מהממשלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
76	78	מקרנות דו-לאומיות ¹
254	376	מניירות ערך סחירים במטבע מקומי
330	454	סך הכול

¹ראו ביאור 4.

ביאור 19 | הוצאות ריבית לתאגידים בנקאיים ולציבור

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
140	155	בנין מק"ם
175	213	בנין פיקדונות לזמן קצוב ¹
315	368	סך הכול

¹ראו ביאור 10.

ביאור 20 | הוצאות ריבית לממשלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
308	300	בגין יתרות במטבע מקומי
7	33	בגין יתרות במטבע חוץ
315	333	סך הכול

ביאור 21 | הוצאות ריבית אחרות

הסעיף כולל בעיקר הוצאות ריבית בגין פיקדונות של הקרן הדו-לאומית למחקר ופיתוח תעשייתיים ישראל – ארצות הברית, פיקדון של קרן המדע הדו-לאומית של ארצות הברית וישראל ומוסדות כספיים בין-לאומיים.

ביאור 22 | הכנסות מניירות ערך וממכשירים פיננסיים נגזרים, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
2,504	415	ניירות ערך סחירים במטבע חוץ ¹
(30)	458	מכשירים פיננסיים נגזרים ²
2,474	873	סך הכול

¹ הכנסות מדיווידנד, רווח והפסד ממכירת ניירות ערך וכן הפסד מירידת ערכם של ניירות ערך בסוף השנה נטו.
² הכנסות והוצאות פיננסיות ממימוש מכשירים פיננסיים נגזרים.

ביאור 23 | הוצאות שונות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
(5)	(6)	במטבע מקומי
31	46	במטבע חוץ
26	40	סך הכול¹

¹ הסעיף כולל בעיקר הוצאות (הכנסות) מעמלות הנובעות מהפעילות הפיננסית של בנק ישראל, ממוסדות כספיים בין-לאומיים ומהלוואות לעובדים.

ביאור 24 | הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	
מיליוני שקלים חדשים		
(* 335)	346	שכר וזכויות עובדים
208	214	נמלאות פנסיה והטבות לעובדים וגמלאים ¹
(* 146)	152	כלליות
689	712	סך הכול

(* סווג מחדש).

¹ הוצאות התחייבות אקטוארית בגין הטבות לעובדים לאחר העסקה ולגמלאים והתחייבות לזמן ארוך.

ביאור 25 | הוצאות אחרות

הסעיף כולל בעיקר הוצאות מיסים על השקעות בחו"ל והכנסות שונות מעמלות, בשנת 2018 הסעיף כולל גם הכנסות מדיוידנד.